

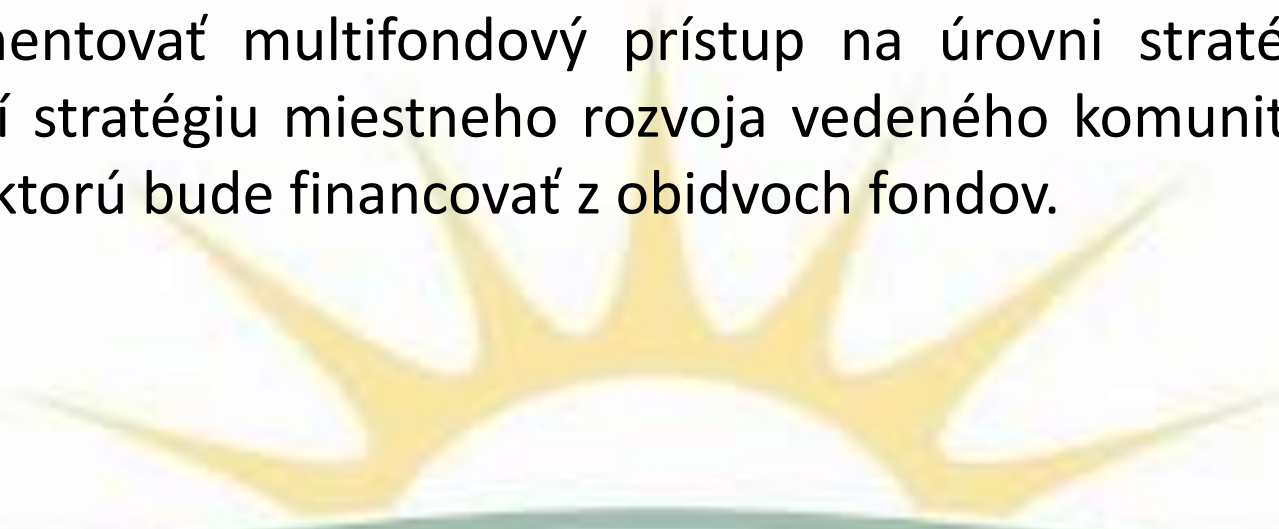

LEADER/CLLD v programovom období 2014-2020

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

- ❑ LEADER bude v novom programovom období súčasťou nástroja CLLD – miestny rozvoj vedený komunitou.
- ❑ V podmienkach SR budú do tohto integrovaného rozvoja zapojené nasledovné fondy: **EPFRV (cez PRV)** a **EFRR (cez IROP)**. V SR sa bude implementovať multifondový prístup na úrovni stratégií, t.j. MAS pripraví stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD), ktorú bude financovať z obidvoch fondov.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie: **19.1 Prípravná podpora**

Názov operácie: *Budovanie kapacít, tréningy a sieťovanie za účelom prípravy a implementácie stratégie miestneho rozvoja*

Oprávnené sú **výdavky súvisiace s formovaním** (animáciou) **územia** pripravujúceho sa na implementáciu nástroja CLLD a výdavky **súvisiace s prípravou stratégie CLLD** - náklady súvisiace s budovaním kapacít, odborným vzdelávaním a vytváraním sietí s cieľom vypracovať a uskutočňovať stratégiu CLLD. Takéto náklady môžu zahŕňať jeden či viaceré z nasledujúcich prvkov:

- ❑ opatrenia odbornej prípravy pre miestnych zainteresovaných aktérov;
- ❑ štúdie o príslušnej oblasti;
- ❑ náklady súvisiace s navrhovaním stratégie CLLD vrátane nákladov na akcie súvisiace s konzultáciami so zainteresovanými stranami na účely prípravy stratégie;
- ❑ administratívne náklady (prevádzkové náklady a náklady na zamestnancov) organizácie, ktorá žiada o prípravnú podporu v prípravnej fáze.

Príjemca pomoci:

Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER

Výška a intenzita podpory: 100%.

Maximálna výška podpory pre partnerstvá, ktoré nemali v programovom období 2007-2013 štatút MAS je 15 000 EUR.

Maximálna výška podpory pre partnerstvá, ktoré získali v programovom období 2007-2013 štatút MAS je 5 000EUR.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie: 19.2: **Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou**

Názov operácie: *Implementácia opatrení v rámci stratégií CLLD*

V rámci podpory z EPFRV budú môcť MAS flexibilne využiť opatrenia (nad rámec PRV ale v súlade s príslušnou legislatívou, upravujúcou poskytovanie pomoci Z EPFRV a rešpektovaním komplementarity s inými fondami), ktoré budú prispievať k cieľom stratégie CLLD

- nariadenie (EÚ) č. 1305/2013
- Nariadenie (EÚ) č. 808/2014

Niektoré opatrenia/operácie sú pre MAS neoprávnené z dôvodu ich charakteru, ktorých realizácia je vhodná na národnej úrovni a nie je žiaduca pre úroveň lokálnu. Zároveň sú definované opatrenia, pri ktorých MAS musí postupovať v súlade s cieľmi a podmienkami štandardných opatrení v PRV, a to z dôvodu potreby uplatňovania podmienok stanovených na národnej úrovni (napr. malí a mladí farmári).

Opatrenia resp. podopatrenia, ktoré sú pre MAS oprávnené na podporu z EPFRV len v súlade s PRV:

- Podopatrenie 4.3: Investície do hmotného majetku (prístupu k lesnej pôde);
- Opatrenie 6: Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov / 6.1;
- Opatrenie 6: Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov / 6.3.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie: 19.2: **Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou**

Názov operácie: *Implementácia opatrení v rámci stratégií CLLD*

Opatrenia resp. podopatrenia neoprávnené v rámci stratégie CLLD:

- Podopatrenie 1.1** Podpora na akcie odborného vzdelávania a získania zručností;
- Opatrenie 2** Poradenské služby;
- Opatrenie 3** Systémy kvality poľnohospodárskych výrobkov a potravín;
- Podopatrenie 6.5** Platby pre poľnohospodárov oprávnených v rámci režimu pre malých poľnohospodárov, ktorí trvale prevedú svoj podnik na iného poľnohospodára; **P**
- odopatrenie 7.3** Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy (platí len pre širokopásmový internet);
- Podopatrenie 8.1** Podpora na zalesňovanie/vytváranie zalesnených oblastí ;
- Podopatrenie 8.2** Podpora na vytváranie a udržiavanie agrolesníckych systémov;
- Opatrenie 9** Zakladanie skupín a organizácií výrobcov v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva;
- Opatrenie 10** Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie;
- Opatrenie 11** Ekologické poľnohospodárstvo; **O**
- opatrenie 12** Platby v rámci sústavy Natura 2000 a podľa rámcovej smernice o vode;
- Opatrenie 13** Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami,
- Opatrenie 14** Dobré životné podmienky zvierat,
- Opatrenie 15** Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov;
- Opatrenie 17** Riadenie rizík;
- vypracovanie LHP** (v rámci opatrenia 8, podopatrenia 16.8).

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie 19.3 **Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín**

Názov operácie: *Príprava a vykonávanie projektov spolupráce MAS*

Opis operácie:

V rámci podopatrenia projektov spolupráce, môže ísť o **2 typy spolupráce:**

- Národná** – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD na území SR;
- Nadnárodná** – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD, na území EÚ alebo tretích krajín.

Oprávnené budú náklady na:

- predbežnú technickú podporu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce;
- realizáciu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce.

Príjemca pomoci:

Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja a ako partner verejno-súkromné partnerstvo pracujúce na princípoch LEADER/CLLD. Partner projektu, ktorý bude verejno-súkromné partnerstvo pracujúce na princípoch LEADER/CLLD (bez štatútu MAS) zo SR môže byť zároveň aj prijímateľom.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie 19.4: **Chod miestnej akčnej skupiny a animácia**

Názov operácie: ***Chod miestnej akčnej skupiny a animácia***

Podpora bude poskytovaná na prevádzkovú a administratívnu činnosť schválených MAS, ako aj na náklady v súvislosti s oživovaním (animáciou) stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.

Na financovaní chodu MAS a animácie sa budú podieľať obidva fondy využité pri realizácii nástroja CLLD (EFRR a EPFRV). Prevádzkové náklady na chod MAS (s výnimkou MAS na území Bratislavského kraja) budú hradené z IROP a náklady na oživenie všetkých stratégií (animácie) budú hradené z EPFRV. Z EPFRV budú tiež hradené prevádzkové náklady na chod MAS nachádzajúcich sa na území Bratislavského kraja.

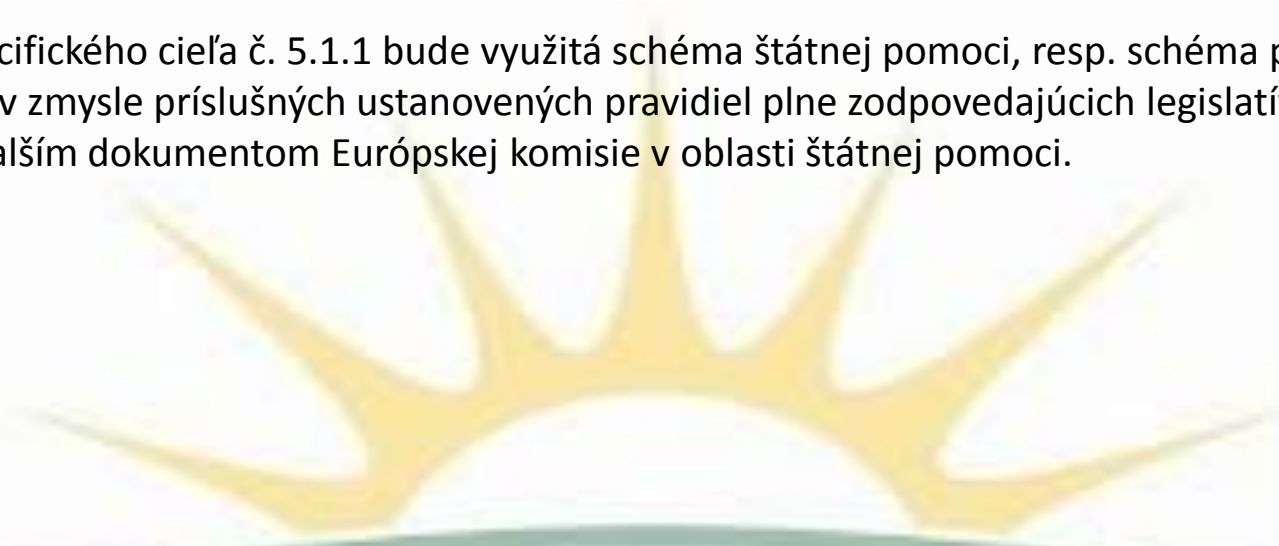

IROP: Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou – Oprávnené aktivity v rámci implementácie stratégie CLLD

Špecifický cieľ č. 5.1.1: *Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií*

- ❑ zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev,
- ❑ obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest,
- ❑ nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb,
- ❑ podpora marketingových aktivít,
- ❑ podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností,

Na plnenie špecifického cieľa č. 5.1.1 bude využitá schéma štátnej pomoci, resp. schéma pomoci de minimis v zmysle príslušných ustanovených pravidiel plne zodpovedajúcich legislatíve Európskej únie, ako aj ďalším dokumentom Európskej komisie v oblasti štátnej pomoci.

IROP: Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou – Oprávnené aktivity v rámci implementácie stratégie CLLD

Špecifický cieľ č. 5.1.2: *Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach*

- rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:
 - dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel:
 - výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom,
 - budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách,
 - nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie,
 - zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod.,
 - sociálne služby a komunitné služby:
 - zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálo-technického vybavenia,
 - zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb,
 - rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb,
 - infraštruktúra komunitných centier,
 - infraštruktúra vzdelávania:
 - vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ, ,
 - skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení,
- podpora lokálnych ekologických služieb,
- výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov,
- rekonštrukcia vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO,
- rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO,
- budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS,
- budovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO.

LEADER/CLLD – všeobecné pravidlá doplnkovosti a demarkácie medzi EPFRV a EFRR v rámci CLLD

Doplnkovosť opatrenia LEADER voči prioritnej osi CLLD v IROPe je zabezpečená rozdielnymi typmi oprávnených oblastí príp. oprávnených žiadateľov.

Pre oprávnenosť jednotlivých žiadateľov platí nasledovné:

V súvislosti s podporou podnikania, ktorá je relevantná pre obidva fondy, sú oprávnené:

Z EPFRV (PRV) v súvislosti s príslušnými oblasťami:

- o v súvislosti s investíciami do poľnohospodárskych podnikov – FO a PO podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe,
 - o v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby – FO a PO podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby,
 - o v oblasti podpory vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky – Mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach,
 - o v súvislosti s investíciami do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností resp. do spracovania a uvádzania na trh produktov mimo poľnohospodárstva a potravinárstva (vrátane OZE) – FO a PO podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, FO a PO (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení;
 - o obcí a ich združení;
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním.
- a FO a PO (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry), za podmienky, že pochádza min. 30% tržieb/príjmov prijímateľa z vlastnej poľnohospodárskej, lesníckej alebo akvakultúrnej činnosti na celkových tržbách/príjmoch za predchádzajúci kalendárny rok pred rokom podania ŽoNFP,

LEADER/CLLD – všeobecné pravidlá doplnkovosti a demarkácie medzi EPFRV a EFRR v rámci CLLD

V súvislosti s podporou podnikania, ktorá je relevantná pre obidva fondy, sú oprávnené:

Z EPFRV (PRV) v súvislosti s príslušnými oblasťami:

- o v oblasti podpory investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a uvádzania na trh FO a PO (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení;
 - o obcí a ich združení;
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním.
- a FO a PO (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným v predchádzajúcom bode.

Z EFRR (IROP) – ostatné subjekty/činnosti, ktoré nie sú oprávnené z PRV a sú v súlade s definovanými podmienkami v IROPe.

Oblasť podpory verejných výdavkov na obnovu a rozvoj obcí je oprávnená v rámci obidvoch fondov, pričom podpora IROPu sa bude zameriavať na podporu udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, na oblasť vzdelávania a sociálnych služieb a ďalšie oblasti zadané v IROPe. Na úrovni stratégie CLLD sa stanoví, z ktorého fondu budú realizované aké typy aktivít, pričom nemôže dochádzať k prekryvu podpory v rámci jednotlivých fondov.

V rámci podpory iných ako vyššie uvedených oblastí bude v prípade potenciálnych prekryvov uvedená vzájomná doplnkovosť na úrovni stratégie CLLD, t. z. MAS v stratégii uvedie aké typy aktivít/oprávnených žiadateľov budú oprávnené z ktorého fondu.

Stratégia CLLD

Podmienka pre každú MAS, ktorá chce získať štatút MAS je vytvorenie multifondovej stratégie CLLD, ktorá bude obsahovať financovanie z obidvoch fondov v rámci CLLD – EPFRV a EFRR

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou musí obsahovať minimálne nasledovné prvky:

- a) vymedzenia oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia vzťahuje;
- b) analýzu potrieb a možností rozvoja oblasti vrátane analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb;
- c) opis stratégie a jej cieľov, opis integrovaných a inovatívnych znakov stratégie a hierarchického usporiadania cieľov vrátane merateľných zámerov pre výstupy alebo výsledky. V súvislosti s výsledkami sa zámery môžu vyjadriť kvantitatívne alebo kvalitatívne. Táto stratégia sa musí zhodovať s príslušnými programami všetkých zapojených príslušných EŠIF;
- d) opis postupu zapojenia komunity do rozvoja stratégie;
- e) akčný plán, ktorý ukazuje, ako sa ciele transformujú do akcií;
- f) opis riadiacich a monitorovacích opatrení stratégie, ktorými sa preukáže schopnosť miestnej akčnej skupiny uskutočňovať stratégiu, a opis konkrétnych opatrení na hodnotenie;
- g) finančný plán pre stratégiu vrátane plánovaných finančných prostriedkov pridelených z každého z príslušných EŠIF.

- Stratégia bude vytvorená v súlade s programami PRV SR 2014-2020 a IROP SR 2014-2020.
- Oprávnenosť aktivít pre MAS v rámci implementácie stratégie CLLD financovaných v rámci EPFRV je uvedená v podopatrení 19.2 v PRV SR 2014-2020
- Oprávnenosť aktivít pre MAS v rámci implementácie stratégie CLLD financovaných v rámci EFRR je uvedená v prioritnej osi 5 IROP SR 2014-2020

Stratégia CLLD – štruktúra/obsah

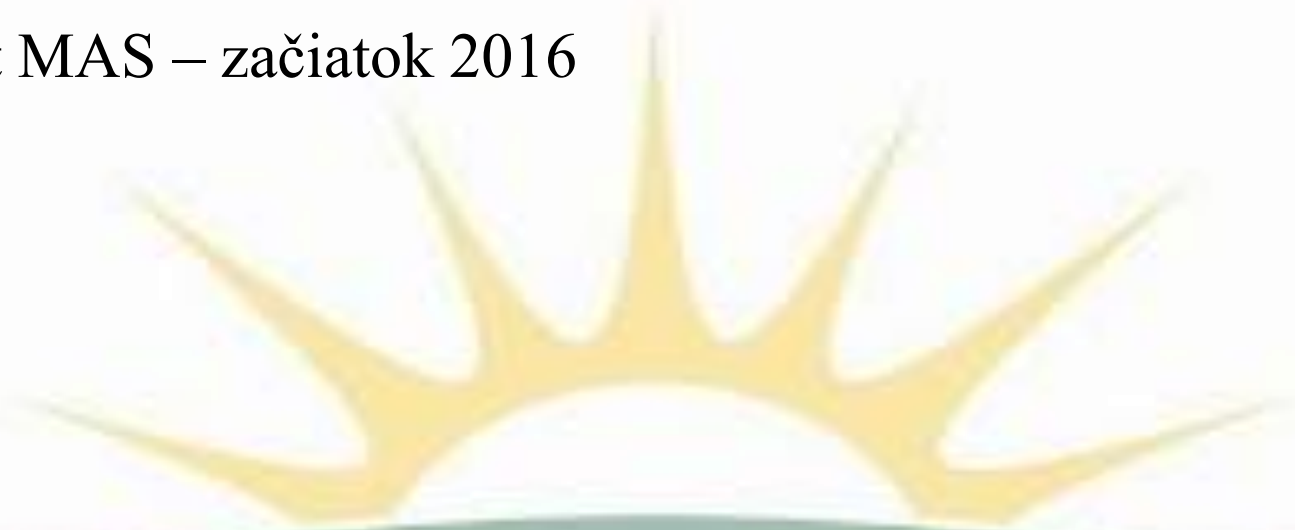
1. **Úvod**
2. **základné informácie o MAS**
 - a) **identifikácia MAS** – základné údaje, orgány
 - b) **základné údaje o území MAS** – vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje
3. **vznik partnerstva** – postupnosť krokov, zastúpenie rôznych záujmových skupín v členskej základni
4. **tvorba partnerstva** – opis postupu zapojenia komunity do tvorby partnerstva a stratégie CLLD
5. **osoby zapojené do prípravy a tvorby stratégie CLLD**, definovanie a popis osôb zodpovedných za realizáciu stratégie CLLD – výkonný orgán, manažér MAS
6. **analytický rámec** - analýza potrieb a možností rozvoja oblasti vrátane analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb; - pri analýze územia zamerať sa na relevantné oblasti, ktoré môže stratégia riešiť, priradovanie priorít už v tejto fáze, v prípade potreby využiť prílohu, prioritou tejto časti musí byť analýza SWOT, analýza problémov a potrieb
 - a) **všeobecný popis územia**
 - b) **popis zdrojov**
 - c) **charakteristika socioekonomických oblastí, sektorov**
 - d) **SWOT analýza**
 - e) **analýza problémov**
 - f) **analýza potrieb**
 - g) **popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať**

Stratégia CLLD – štruktúra/obsah

7. **Strategický rámec** - opis stratégie a jej cieľov, opis integrovaných a inovatívnych znakov stratégie a hierarchického usporiadania cieľov vrátane merateľných zámerov pre výstupy alebo výsledky.
 - a) **definovanie vízie a strategického cieľa**
 - b) **definovanie priorít,**
 - c) **definovanie opatrení na realizáciu stratégie**
 - d) **nadväznosť na iné strategické dokumenty v území**
 - e) **integrované znaky stratégie**
 - f) **inovatívne znaky stratégie**
 - g) **finančný plán** – celkové zdroje (vzorec pre MAS), z toho vyčlenené zdroje na realizáciu opatrení a chod MAS a animácie, v rozdelení podľa EPFRV + EFRR + ŠR, indikatívne alokácie na opatrenia
 - h) **monitoring – ukazovatele povinné/vlastné**, povinné vo vzťahu k fokusovým oblastiam z PRV/špecifických cieľov v IROPe, navrhnúť možnosti pre prehodnotenie
8. **Implementačný rámec**
 - a) **popis riadiaceho a implementačného procesu** (úroveň MAS, + úroveň RO vs. PPA) – vyhnúť sa kopírovaniu so systému riadenia CLLD, uviesť len všeobecné postupy výberu projektov so zameraním na špecifiká konkrétnej stratégie/MAS, v prípade potreby využiť odkaz na systém riadenia CLLD
 - b) **akčný plán - popis opatrení – PRV, IROP, iné (vlastné)**
 - c) **opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie**

LEADER/CLLD – ďalšie kroky

1. Výzva na prípravnú podporu – jún
 - Zverejnenie metodiky pre tvorbu stratégie CLLD – draft
2. Výzva na výber MAS – príjem stratégií – cca NOV-DEC
 - Zverejnenie final verzie metodiky pre tvorbu stratégie CLLD
 - Zverejnenie finálnej verzie výberových kritérií
3. Hodnotenie stratégií
4. Štatút MAS – začiatok 2016

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

